

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici
Semestria duo**

Strauch, Johann

Jenae, 1675

Cap. VII. De Compilatione Gratiani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10224

collectionem abjudicare videntur Anselmo, Episcopo Lucensi. Primò auctoritas vetusti scriptoris vitæ ejusdem Anselmi, à Sebastiano Tengnagelio editus, qui lucubrationes magistri ac domini sui recensens, nullam collectionis istius mentionem facit, non omisurus, ut videtur, tam clarum opus, si tum fama fuisset compositum ab Anselmo fuisse. Deinde Sigebertus, Monachus Gemblacensis, horum temporum scriptor, dum in chronico & in libro de scriptoribus Ecclesiasticis enumeret libros ab Anselmo compositos, ne verbum quidem ullum fecit de collectione istâ. Denique Trithemius, qui tot libros viderat, non vidit collectionem Canonum ac decretorum Anselmo Lucensi Episcopo tributam, cum altum de eo silentium apud illum sit. Et post pauca: Ad eoque A. Augustinus collectionem illam non putans esse Anselmi, conjecturam fecit, de Hildeberto Cenomanensi, quem constat aliquid simile olim tentasse.

CAP. VII.

De Compilatione Gratiani.

S U M M A R I A.

1. Quinta Gratiani collectio.	8. Vocula, supra, apud Interpretes veteres.
2. Gratianus quis.	
3. Ejus decretum quando compilatum.	9. Glossatores Decreti Hugonis.
4. Titulus decreti.	10. Joh. Semeca.
5. Monumentum Gratiani.	11. Bartolom. Brixienf.
6. Vulgò quæsitus.	12. Post decretum Gratiani secunda Decretales.
7. Censura decreti.	

INter collectiones canonum Ecclesiasticorum, quinta est Gratiani, Monachi S. Felicis, Bononiensis, aliis S. Proculi, aliis S. Felicis & Naboris, familiæ Benedictinæ, qui natus est Clusæ, vel Clusis, Civitate Thusciæ. Arnoldus Duacensis Monachus in libro, quod *lignum vite* inscripsit, Gratianum Clusis natum, Monasticam S. Proculi professum & inde ad Felicis & Naboris transgressum, Decreta compilasse scribit. Adi & Sigon. l. 1. de

eum quando Episc. Bonon. tempore Eugenii III. Pontificis Anno 1151. ut habetur
compilatum in Chronico Vaticanæ Bibliothecæ, quod *Pomerium Ecclesiæ Ra-*
vennatæ inscribitur. Confer Hugutionem, Interpretem anti-
 quum *ad c. post appellationem ad §. forma. c. 2. quest. 6.* Criticos Gra-
 gorianos *dicta præfat. Felin. c. 2. n. 43. de rescr.* Quod verò Trithe-
 mius *lib. 2. de Vir. Illustr. ad ann. D. 1127.* compilationem refert, id
 de inchoatione operis fortassis intelligendum. Titulum huic
Titulus de- compilationi videtur fecisse Gratianus, *Concordia discordantium*
creti. *canonum*, quamvis in quibusdam exemplaribus *Decretum* appel-
 letur. Vid. Anton. August. *de emend. Gratian. Dial. 1.* & Criticos
Monumen- Gregorianos *præfat. sua.* Hujus Gratiani memoriæ Bononiæ
tum Grati- apud D. Petronium ad Sacellum D. Sebastiani hæc extat in-
ni. scriptio:

D. O. M.

Gratiani Clusini, Casarei juris & Pontificii enucleatoris propè
divini, qui Monachus in martyrum Felicis & Naboris æde absolutissi-
imum ibidem opus Decretorum anno Gratia M. C. LI. compilavit, mo-
nimentum, quod illic carie obsorduerat, hic magnificentiùs renova-
tum est. Joan. Franciscus Aldrovandus Bononiensis IV. Dictator are
publico insauravit. Anno Salutis 1498. Idibus Junii Joanne Benti-
volo II. P. P. rempublicam feliciter gubernante.

Et in æde S. Felicis, ubi Gratianus edidit opus Decretorum,
 in saxo vetustissimo, quod nunc in sacratio reconditur, hi versicu-
 li leguntur;

Hanc ave partem Lector reverenter adito
Namq; loci Monachus Decretum hic condidit hujus
Divinum Gratianus opus quantum libet arcto
Contentus septo, quod reparando caducum
Et vetus hoc claustrum, tolli fuit inde necesse.
Id tamen Abbate constructum est Bartholomæo
Mille trecentis decies septem atq; quaternis
Annis à Christo, pura de virgine nato.

Vulgò qua- Fertur hic Gratianus vulgo quæsitus fuisse. Vide Ant. Florent. p.
situs. 3. tit. 15. c. 6. *Speculi.* Et hæc collectio canonum Gratiani constituit
 hodie primam corporis Canonici partem, & prior est omnibus
 epi-

epistolarum Decretalium compilationibus. Cujac. *cap. ult. X. de sent. & re jud.* Alb. Gentil. *disp. de Jur. Canon. c. 1.* Hinc Interpretes veteres, Alanus, Vincentius, Tancredus, Laurentius & cæteri, cum capita referunt collectionis Gratiani, utuntur voculâ, *SUPRA*, innuentes post Gratiani volumen collectionem aliam super-
Vocula, SUPRA, apud
Interpretes
veteres.
 venisse. Judicium de opere Gratiani vide apud Duarenum in *præfatione librorum de sacris Ecclesie ministris*, ibi inter cætera: *Censura de-creti.*
 Nec eo libro ullus est in hoc genere utilior, quamvis in eo nonni-
Censura de-
creti.
 hil desiderent eruditi. Confer Joachimum Stephani de jurisdic-
lib. 4. c. 3. num. 9. Et Thomam Neageorgum præfatione tractatus,
 cui titulus: *Rubricæ sive summa capitulorum Juris Canonici.* Boeth.
Epo. de jure sacro, lib. 2. c. 2. num. 97. Qui glossas in Decretum
Glossatores
 scripserunt, primus fuit Hugutio, ut habet Anton. Florentinus *Decreti,*
Hugutio.
 part. 3. *Speculi pr. & plenius. t. 18. c. 6. in fine.* Secundus fuit Johan-
Joh. Seme-
 nes quidam Semeca, cognomento Teutonicus, sub annum Christi
ca.
 1260. Præpositus Halberstadenfis. Ita enim Beatus Rhenanus in
 præfat. corporis Canonici glossati, à Johanne Amerbachio reco-
 gniti & Basileæ anno 1512. excusi, ubi addit, vixisse sub Imperatore
 Rudolpho Habspurgenfi, Alberto Magno Synchronum. Ter-
 tius fuit Bartolomæus Brixienfis. Vide Johannem Andreæ in *Bartolom.*
Brixiens.
 præfatione ad Decretales. Sequuntur itaque hanc Decretorum
Post decre-
tum Gratia-
ni secuta
Decretales.
 collectionem Decretales epistolæ, quas Episcopi consultantibus
 rescripserunt.

CAP. VIII.

De Decretalium compilatoribus.

S U M M A R I A.

1. Bernardus Circa. Bernardi ires. prima compilatio. Exstat hodie.	4. Interpretes hujus compilatio- nis.
2. Compilatio Gilberti & Alani & Johan. Gallensis, an Val- lensis.	5. Ejus scholiasta.
3. Secunda compilatio.	6. Bernardi Compostellani com- pilatio.
	7. Petr. Beneventani collectio.

Primus